

BESLUT
2013-10-14

Dnr: 2013-02415

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 14 juni 2013

Saken

Bosättning

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för studier i Kina med start den 1 september 2013. Han uppgav att han studerade i England under vårterminen 2009 och att han därefter arbetade i England mellan april 2009 och september 2011. Från september 2011 till juli 2012 arbetade han som engelsklärare i Kina. Han återvände därefter till Sverige och har sedan höstterminen 2012 studerat vid ett universitet.

CSN avslog ansökan med hänvisning till att NN inte uppfyller kravet på bosättning i Sverige. Hans tidigare bosättning utomlands kan inte heller jämföras med bosättning i Sverige. CSN har bedömt att det inte finns synnerliga skäl att göra undantag från kravet på bosättning. CSN anförde vidare att NN inte kan undantas från kravet på bosättning i Sverige enligt EU-rätten eftersom han under studieperioden inte kan bedömas som migrerande arbetstagare i Sverige.

NN överklagade den 26 juni 2013 beslutet och anförde i huvudsak följande. Enligt socialförsäkringsbalken ska en i Sverige bosatt person som lämnar landet fortfarande anses vara bosatt i landet om utlandsvistelsen kan antas vara längst ett år. Han avslutade sin anställning i Brighton och återvände till Sverige innan han reste till Kina och vistelsen varade endast under tio månader varför han under den tiden borde räknas som bosatt i Sverige. Tillsammans med det år han studerat kinesiska vid universitet i Sverige uppfyller han därmed kravet på två års bosättning. Under tiden han arbetade utomlands var han hela tiden skriven i Sverige. Han har inte längre någon anknytning till England eller Kina och han finner det märkligt att han utan problem kan få studiemedel för att fortsätta studera kinesiska i Sverige medan han nekas att effektivisera studierna genom att studera i Kina.

CSN överlämnade ärendet den 1 juli 2013 med ett yttrande och anförde att även om NN inte skulle varit bosatt i Kina efter vistelsen i England bedömer CSN att han inte kan ses som migrerande arbetstagare i Sverige enligt EU-rätten eftersom han lämnat uppgift om att han arbetat i Sverige, men att han inte kommer att arbeta under sin studietid.

NN har den 17 juli 2013 lämnat bland annat följande synpunkter med anledning av CSN:s yttrande. När han arbetade i England utbildade han sig samtidigt till lärare och tog ett certifikat, CELTA, vilket hjälpte honom att få arbetet i Kina. Han har som mål att bli gymnasielärare i engelska och kinesiska, en kombination som inte finns på lärarlinjen varför han nu först läser kinesiska för att sedan komplettera med engelska och pedagogik. Han anser därmed att studierna i kinesiska kan ses som en vidareutbildning av lärarutbildningen och som ett snabbare sätt att lära sig kinesiska och kunna slutföra utbildningen i Sverige.

Den 19 augusti 2013 inkom CSN med ett tilläggsyttrande med EU-domstolens förenade mål C-523/11 och C-585/11 Prinz och Seeberger i beaktande. CSN anförde i huvudsak att NN inte uppfyller kravet på bosättning som en följd av sin tidigare vistelse i England. CSN kan emellertid, varken i domen C-523/141 och C-585/11 Prinz och Seeberger eller i EU-domstolens praxis i övrigt finna att det tydligt framgår att detta ska vara av avgörande betydelse för bedömningen i ett ärende som avser studier utanför EU. Målen C-523/11 och C-585/11 Prinz och Seeberger berör endast EU-rättens tillämpning vad gäller studier "i en annan medlemsstat". Enligt den bedömning CSN gör kan inte heller det faktum att NN har stark samhällsanknytning till Sverige påverka EU-rättens tillämpning för de nu sökta studierna. Mot denna bakgrund är det enligt CSN:s mening inte självklart att NN kan anses vara en sådan unionsmedborgare som, genom tillämpningen av kravet på bosättning för att få svenskt studiestöd för studier utomlands, hindras från att utnyttja sin fria rörlighet enligt artikel 21 FEUF. CSN bedömer därför att kravet på bosättning i 3 kap. 23 § studiestödslagen ska tillämpas för de sökta studierna utanför EU och att överklagandet därmed bör avslås.

NN har beretts möjlighet att komma in med synpunkter även på CSN:s sista yttrande men inte hörts av.

Författningsbestämmelser m.m.

Svenska nationella bestämmelser

Av 3 kap. 23 § första stycket studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas för studier utanför Sverige om den studerande har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren.

I 12 kap. 4 - 6 c §§ CSNFS 2001:1 uppräknas olika situationer då en person kan anses bosatt i Sverige trots att han eller hon lämnat landet.

Enligt 12 kap. 6 b § CSNFS 2001:1 ska andra personer än de som anges i 4 - 6 a §§ anses vara bosatta i Sverige om det finns synnerliga skäl.

EU-rätten

I artikel 21 FEUF anges bland annat följande.

1. Varje unionsmedborgare ska ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförandet av fördragen.

Nämndens bedömning

NN har enligt de uppgifter han lämnat varit bosatt i England under perioden den 1 januari 2009 - den 20 september 2011. Han har således inte varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under femårsperioden den 1 september 2008 - 31 augusti 2013. Förutsättningar för undantag från kravet på bosättning enligt 12 kap. 4-6 a §§ i föreskriften har inte framkommit. För att han ska kunna beviljas studiemedel för studier i Kina krävs därför synnerliga skäl. Sådana synnerliga skäl har inte framkommit. NN kan således inte få studiemedel med stöd av nationell rätt. Fråga är då om han kan härleda rätt till studiemedel ur EU-rätten.

NN avser inte att bedriva studier inom den Europeiska unionen och nämnden anser därför inte att han hindras att utnyttja sin fria rörlighet inom unionen enligt artikel 21 FEUF. NN kan mot denna bakgrund inte heller härleda rätt till svenskt studiemedel ur EU-rätten. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Charlotte Waas, ordförande i nämnden, Anita Enocksson, vice ordförande, Robert Dalman, direktör, samt ledamöterna Johan Borre, Hans Eklund, Eva Gullfeldt, Mikael Herjevik och Birgitta Åkerman.

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN
Kopia till CSN, Rättsavdelningen